

Szanowni Mieszkańcy Miasta Zamościa

W Państwa ręce trafia kolejne wydanie „Krótkiego przewodnika po budżecie miasta Zamościa”. Mam nadzieję, że po lekturze poprzedniego wydania Wasza wiedza na temat budżetu miasta jest już dużo większa.

Ubiegły rok przyniósł nam wiele powodów do zadowolenia. Realizujemy liczne inwestycje ze środków własnych oraz współfinansowane ze źródeł zewnętrznych, w wyniku czego nasze miasto zmienia się z dnia na dzień.

W roku bieżącym będę konsekwentnie podtrzymywał działania polegające na pozyskiwaniu środków zagranicznych na realizację inwestycji miejskich.

Wszyscy jednak mamy świadomość, że spowolnienie światowego wzrostu gospodarczego, z jakim mamy obecnie do czynienia, będzie miało wpływ na gospodarkę naszego kraju i może mieć wpływ na realną sferę finansów naszego miasta.

Niniejsze opracowanie zawiera skondensowaną informację na temat naszych celów i dążeń w 2009 roku.

Moją intencją jest, aby sprawy trudne przedstawić w sposób prosty i zrozumiały dla każdego mieszkańca. Tę formę przybliżania tematyki finansów miasta będę kontynuował w latach następnych.

Prezydent Miasta Zamość
Marcin Zamojski

Budżetowe ABC....

Co to jest budżet Miasta Zamość?

Budżet jest rocznym planem finansowym działalności miasta sporządzanym w formie szczegółowego zestawienia przewidywanych dochodów i wydatków. Uchwała go Rada Miasta w formie uchwały budżetowej, najpóźniej do 31 marca roku budżetowego i jest on jawny - co oznacza, że każdy mieszkaniec może się z nim zapoznać, a także wnieść do niego swoje uwagi. Można również powiedzieć, że budżet jest planem bieżących działań oraz informacją o zamiarach miasta w dalszej przyszłości. Planując budżet musimy pamiętać, że ma być on urzeczywistnieniem wizji rozwoju, a nie tylko służyć realizacji jednorocznych planów. Chociaż budżet jest zawsze uchwalany na okres jednego roku, to podejmując decyzję o inwestycjach albo o przeznaczeniu majątku, samorząd wytycza kierunki rozwoju na następne lata. Budżet jest narzędziem, za pomocą którego samorząd może działać w sposób celowy, oszczędny i uporządkowany. Poszczególne dochody i wydatki są wykonywane przez określone wydziały i jednostki, z których każdy odpowiada za prawidłowe wykonanie swojej części budżetu, a na realizację swoich zadań może wydać tylko tyle, ile zapisano w budżecie.

Skąd pozyskujemy pieniądze do kasy miasta?

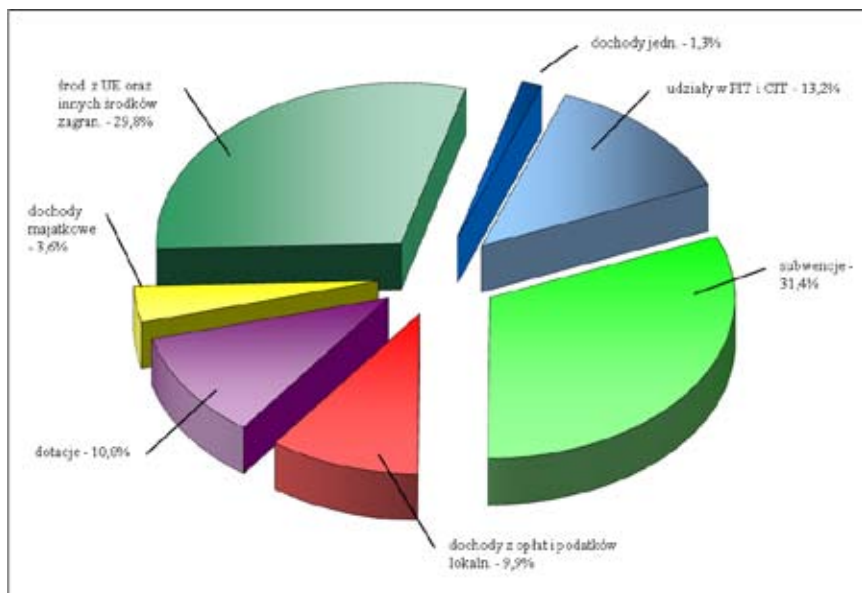
Dochody własne: są to środki, które gromadzimy na podstawie różnych ustaw. Wpływają do kasy miejskiej w formie: podatków i opłat lokalnych - stanowią one 9,9% dochodów ogółem, dochodów uzyskanych z podległych jednostek organizacyjnych (np. czynsze, wynajem pomieszczeń) - co stanowi 1,3% dochodów ogółem, dochodów z majątku gminy (np. środki pozyskiwane z dzierżawy, sprzedaży nieruchomości, lokali, użytkowania wieczystego) - 3,6% dochodów ogółem, udziału w podatkach dochodowych CIT i PIT (część z pieniędzy wpłaconych przez osoby fizyczne i prawne do urzędów skarbowych tytułem podatku dochodowego) - 13,2%, pozostałe dochody - to pieniądze pochodzące z opłat ustalonych przez Radę Miasta za usługi świadczone przez jednostki samorządowe, np. przez przedszkola i żłobki, za wydawane licencje i zezwolenia, sporządzane wypisy, a także mandaty. O przeznaczeniu tych dochodów decydują radni Rady Miejskiej.

Subwencje: to środki, które w całości otrzymujemy z Ministerstwa Finansów. Stanowią one bezzwrotne zasilenie budżetu i dzielone są wg specjalnych wzorów pomiędzy samorządy. Ich zadaniem jest wyrównanie niewystarczającego poziomu dochodów własnych samorządów. Wpływ z tego tytułu stanowią 31,4% dochodów budżetu. Rada Miejska samodzielnie decyduje o sposobie ich wykorzystania.

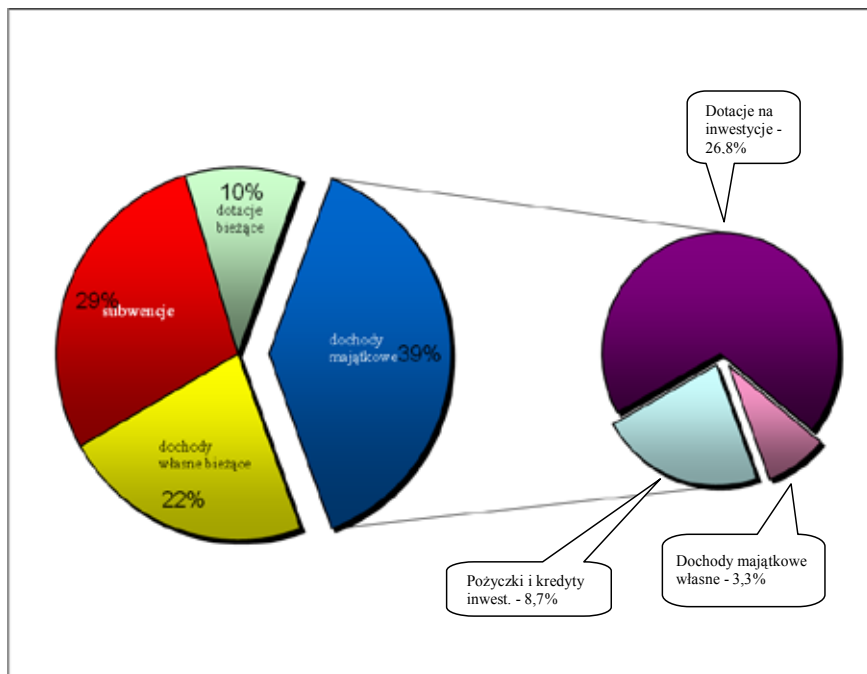
Dotacje: to środki, które otrzymujemy z budżetu państwa lub innych samorządów. Jest to szczególny rodzaj dochodów, cechujący się ściśle określonym przeznaczeniem i wysokością, które mają na celu finansowanie lub dofinansowanie konkretnego zadania. Dotacje celowe podlegają obowiązkowi zwrotu w przypadku zawyżenia lub niewykorzystania zgodnie z przeznaczeniem. W budżecie 2009 stanowią 10,8% dochodów ogółem.

Środki z Unii Europejskiej i innych funduszy zagranicznych: jest to bezzwrotna pomoc uzyskana staraniem władz miasta na realizację inwestycji i remontów oraz programów z zakresu sfery społecznej, kulturalnej, turystycznej. Wpływy z funduszy będą stanowiły 29,8% dochodów ogółem.

Źródła dochodów budżetu miasta Zamość w 2009 r.

Źródła dochodów z podziałem na bieżące i majątkowe w 2009 r.

Najważniejsze inwestycje w mieście Zamościu w 2009 r.

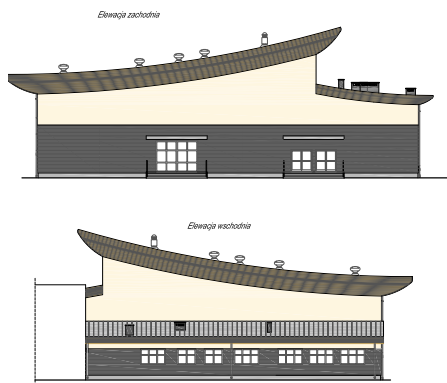
Wydatki budżetowe ogółem dla miasta wynoszą 386 260 317 zł. Ze względu na przeznaczenie dzieli się je na bieżące i inwestycyjne. Wydatki bieżące przeznaczone są na finansowanie podstawowych sfer życia w mieście, za które odpowiada samorząd miejski. Wydatki majątkowe, związane są z powiększeniem majątku miasta i one decydują o rozwoju miasta.

W związku z dużymi możliwościami w pozyskaniu środków zagranicznych oraz doświadczeniem samorządu w tym zakresie w latach ubiegłych, zaplanowany został szeroki zakres zadań inwestycyjnych. W ogólnej kwocie wydatków budżetowych miasta, wydatki inwestycyjne stanowią kwotę 169 196 100 zł, co stanowi 43,8% wydatków ogółem.

Należy jednak pamiętać, że realizacja inwestycji z udziałem środków zewnętrznych uzależniona jest od ich otrzymania.

I. Inwestycje planowane do realizacji przy wsparciu finansowym z Unii Europejskiej i innych funduszy zagranicznych

Budowa sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej Nr 8 i Gimnazjum Nr 5 w Zamościu przy ul. B. Prusa 10

Koszt zadania 11 600 000 zł, realizacja w cyklu wieloletnim. Projektowana budowa sali gimnastycznej składa się z dwóch brył: budynku sali gimnastycznej (część wyższa) oraz zaplecza (część niższa), które połączono z istniejącym budynkiem szkolnym. Eksploatacja obiektu będzie prowadzona na zasadzie ogólnej dostępności dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 8, Gimnazjum Nr 5 oraz młodzieży osiedla Karolówka. Zapewniona zostanie zasada dostępności wszystkich obiektów dla osób niepełnosprawnych fizycznie.

W budynku zaprojektowano jednokondygnacyjną salę sportową oraz dwukondygnacyjną część pełniącą rolę zaplecza socjalnego i technicznego sali sportowej.

W poziomie parteru zaprojektowano salę sportową o wymiarach w świetle 26,0 x 44,0 m z możliwością podziału kotarami na trzy części, z zapleczem składającym się z przebieralni, natryskowni i wc, gabinetów wf z węzłem szatniowo - natryskowym dla nauczycieli, magazynu sprzętu sportowego, niezbędnej ilości sanitariatów oraz pomieszczeń gospodarczych (środków czystości).

Na piętrze zaprojektowano widownię z trybunami na 50 osób, salę treningową, wc ogólne oraz pomieszczenia techniczne (wentylatornię). Budynek sali gimnastycznej posiada połączenie z budynkiem dydaktycznym, czyli zapewniona jest komunikacja bez wychodzenia na zewnątrz.

Budowa sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej Nr 9 i Gimnazjum Nr 6 w Zamościu

Koszt zadania 12 800 000 zł, termin realizacji w cyklu wieloletnim. Projektowana budowa składa się z dwóch brył: budynku sali gimnastycznej z zapleczem socjalnym oraz łącznika z istniejącym budynkiem szkolnym. W budynku zaprojektowano jednokondygnacyjną salę sportową z możliwością podziału kotarami na trzy części oraz dwukondygnacyjną część pełniącą rolę zaplecza socjalnego i technicznego sali sportowej.

W poziomie parteru zaprojektowano salę sportową o wymiarach: 24,8 x 48,6 m, z zapleczem składającym się z dwóch węzłów szatniowo - natryskowych dla uczniów składających się z przebieralni, natryskowni i wc, gabinetów wf z węzłem szatniowo - natryskowym dla nauczycieli, magazynów sprzętu sportowego, niezbędnej ilości sanitariatów, oraz pomieszczeń gospodarczych (środky czystości).

Na piętrze zaprojektowano widownię z trybunami na 60 osób, sale treningowe, jeden węzeł szatniowo - natryskowy, magazyny sprzętu oraz wc ogólne, pomieszczenia techniczne, zaplecza socjalne oraz magazyny.

Budowa bloku rehabilitacyjno - sportowego w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Zamościu

Koszt zadania 6 000 000 zł, termin realizacji - cykl wieloletni. Budynek hali wolnostojący,

niepodpiwniczony, w części zaplecza sali sportowej trzykondygnacyjny. Istnieje możliwość połączenia budynku z istniejącym lub projektowanym budynkiem szkolnym za pomocą łącznika usytuowanego w poziomie parteru. Do budynku przewidziano dwa wejścia: główne dla widzów oraz wejście dla uczniów i zawodników korzystających z zajęć na świeżym powietrzu.

Zaprojektowano od strony wejścia głównego podjazd dla osób niepełnosprawnych oraz windę. Sala sportowa o wymiarach 44,7 x 23,95 m i wysokości 9 m, zlokalizowana na parterze, gdzie przewidziano trybuny składane dla 300 osób. Na poziomie + 3,40 m przewidziano galerię z trybunami składanymi dla 216 osób.

W poziomie parteru przy wejściu głównym przewidziano szatnię i wc ogólne dla widzów obserwujących zawody sportowe. Sala sportowa oddzielona jest korytarzem od zaplecza. Na parterze znajduje się zespół przebieralni z natryskami i wc dla uczniów, przecho-

walnia sprzętu sportowego i gimnastycznego, gabinet kultury fizycznej. Na piętrze znajduje się zespół przebieralni i natryskowni oraz sala gimnastyki korekcyjnej. Na poddaszu znajduje się gabinet masażu, sauna, pomieszczenie techniczne i siłownia.

Ostateczne podjęcie decyzji realizacji powyższych trzech inwestycji jest ściśle uzależnione od przyznania nam środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Centrum Kultury Filmowej w Zamościu przy ul. Odrodzenia

Koszt zadania 20 000 000 zł, termin realizacji zadania w cyklu wieloletnim. Zaprojektowany budynek będzie mieścił trzy sale kinowe, wielofunkcyjną salę wystawową, klub filmowy, kawiarenkę internetową oraz pomieszczenia biurowe i socjalne, niezbędne do obsługi gości i pracowników. W części podziemnej znajdzie się parking dla samochodów osobowych, węzeł cieplny, hydrofornia i pomieszczenia techniczne.

W związku z uzyskaniem dofinansowania ze środków europejskich, miasto wystąpiło do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o dofinansowanie projektu budowy kina z programów operacyjnych, gdzie są przewidziane środki dla jednostek samorządu terytorialnego, których wkład własny wynosi minimum 35%.

Konserwacja, renowacja i adaptacja na cele kultury zespołów fortyfikacji Starego Miasta w Zamościu

Realizacja projektu przypada na cykl wieloletni. Rok 2009 jest rokiem zakończenia całego przedsięwzięcia. Całkowita wartość projektu to ponad 8 500 000 euro, w tym dofinansowanie z Mechanizmu Finansowego EOG wynosi 5 902 737 euro. Ponadto projekt uzyskał dotację w ramach programu operacyjnego „Promesa Ministra Kultury” w wysokości 1 500 000 zł.

Projekt zawiera bardzo duży zakres robót o zróżnicowanym charakterze i dotyczy obiektów o bardzo dużym znaczeniu historyczno - naukowym. Inwestycją objętych zostało pięć zespołów obiektów fortecznych, niedostatecznie wykorzystywanych i zaniedbanych: Bastion VII z Nadszańcem i Bramą Lwowską Starą, Brama Lubelska Nowa, Brama Lubelska Stara z Kojcem, Brama Szczepieńska z Wartownią oraz Kazamata Bastionu I. Przy tak skomplikowanym zakresie prac, dla bezpieczeństwa inwestycji oraz dobra obiektów zabytkowych realizację projektu podzielono na dwa etapy.

Etap I - Remont zespołu fortecznego Bastionu VII. Remont Bramy Lubelskiej Nowej z murem kurtyny. Modernizacja obiektu Kazamaty w obszarze Bastionu I. Zamontowanie wizyjnego sytemu monitoringu zabezpieczającego zabytkowe obiekty obronne przed zagrożeniami.

Etap II - Remont Bramy Lubelskiej Starej z murem kurtyny, poterną i Kojcem. Remont Bramy Szczembrzeskiej z murem kurtyny i galerią strzelniczą oraz wartownią. Zamontowanie wizyjnego sytemu monitoringu zabezpieczającego zabytkowe obiekty obronne przed zagrożeniami.

Zamość miasto UNESCO, Pomnik Historii RP produktem turystycznym polskiej gospodarki

Wartość całkowita projektu to ponad 65 000 000 zł. Okres realizacji projektu przewidywany jest na lata 2009 - 2010. Efektem realizacji projektu będzie produkt turystyczny - Twierdza Zamość, oparty na kompleksie zabytkowych fortyfikacji od XVI-wiecznego idealnego Starego Miasta do XIX w. fortyfikacji poligonalnej. Jego podstawą będzie szlak turystyczny przebiegający przez obszary o specyficznych walorach historycznych, krajozrazowych i edukacyjnych.

Główne zadania projektu to: stworzenie oznakowanych punktów i ciągów ekspozycji krajozrazu, miejsc widokowych zaopatrzonych w parkingi lub zatoki, opatrzonych tablicami interpretacyjnymi, rewaloryzacja i udostępnienie dla turystów pierścienia dzieł obronnych miasta twierdzy, stworzenie szlaku turystycznego i rekreacyjnego, rewaloryzacja zabytkowego parku zrealizowanego w latach 20-tych XX w. jako unikatowego zagospodarowania części terenów pofortecznych z bastionem IV,

realizacja systemu ścieżek edukacyjno - spacerowych z tablicami informacyjnymi, małą architekturą, miejscami spotkań i postojów, punktami widokowymi, placami zabaw, boiskami trawiastymi oraz oświetleniem, realizację zieleni niskiej i wysokiej. Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi 64,8526 ha.

Ponadto w ramach adaptacji obiektów fortecznych do funkcji obsługi ruchu turystycznego, przewiduje się wprowadzenie odpowiednich funkcji:

- a) obiektu wojskowego na lunecie na Centrum Zarządzania Parkiem Kulturowym Twierdzy Zamość w tym sale multimedialne, projekcyjno - wykładowe,
- b) rawelinu przed kurtyną V - VI ze zlokalizowanym na nim amfiteatrem na spektakle plenerowe,
- c) kazamaty wschodniej bastionu I na turystyczny punkt wypoczynkowy z funkcjami dodatkowymi w zakresie obsługi ruchu turystycznego,
- d) kazamat bastionu II z poterną i korytarzem na podziemną ścieżkę edukacyjną,
- e) obiektu wojskowego przy fosie bastionu VII na wypożyczalnię rowerów, nart, bryczek.

Rewitalizacja zabytkowego Starego Miasta w Zamościu, jedynego obiektu z województwa lubelskiego wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

Efektem projektu będzie ochrona dziedzictwa kulturowego - zabytkowej substancji zespołu Starego Miasta w Zamościu i wzrost atrakcyjności miasta Zamościa, zwłaszcza w dziedzinie kultury. Stworzone zostaną warunki do efektywniejszego wykorzystania faktu wpisania Miasta Zamościa na Listę UNESCO. Zlikwidowane zostaną bariery architektoniczne, a obiekty zabytkowe udostępnione do zwiedzania dla niepełnosprawnych.

Przewidywany okres realizacji projektu: 2009 - 2010 rok. Wartość całkowita projektu szacowana jest na ok. 12 000 000 zł. Cele szczegółowe projektu to remont elewacji frontowej Ratusza oraz elewacji wieży Ratusza, rewitalizacja schodów, adaptacja piwnic oficyn Ratusza na cele turystyczne - aranżacja i wyposażenie trasy turystycznej.

Rewitalizacja i modernizacja placów i ulic Starego Miasta w Zamościu: Rynek Wodny, Rynek Solny wraz z placem Jaroszewicza, ul. Pereca, ul. Zamenhofska, ul. Ratuszowa na odcinku od Rynku Wielkiego do Rynku Solnego w Zespole Staromiejskim w Zamościu, ul. Solna na odcinku od Rynku Wielkiego do Rynku Solnego oraz na odcinku od ul. Pereca i od ul. Zamenhofska do Pl. Stefanidesa.

Rewitalizacja zabytkowego Starego Miasta w Zamościu, VI etap

Zadanie kontynuowane w latach 2008 - 2010. Celem ogólnym projektu jest wzrost znaczenia Zamościa, jako jednego z głównych ośrodków życia kulturalnego Polski wschodniej. Zamość jest miastem, w którym skupione są bardzo liczne zasoby dziedzictwa kulturowego Polski. Celem strategicznym projektu jest rewitalizacja zabytkowego Starego Miasta w Zamościu, zwiększenie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej miasta. Koszt projektu planowany jest na nieco ponad 51 000 000 zł.

Cele szczególne to rewitalizacja obiektów zabytkowego zespołu staromiejskiego, utworzenie Muzeum Fortyfikacji i Broni w obrębie Bastionu III i Arsenалу, Arsenał, Blok VI, Blok VII, Kamienica Bloku VIII, Blok XX, odtworzenie pełnej zabudowy Bramy Lwowskiej wraz z fosą, remont schodów Ratusza oraz remont ulic i placów.

Kompleksowa modernizacja i unowocześnienie Ogródu Zoologicznego w Zamościu

Celem strategicznym projektu jest modernizacja i unowocześnienie Ogródu Zoologicznego w Zamościu, a tym samym zwiększenie atrakcyjności turystycznej obiektu i Miasta. Planowany koszt: 40 000 000 zł.

Swoim zakresem modernizacja obejmować będzie zadania jak niżej:

- budowa wybiegu i pawilonu dla żyraf wraz z pawilonem dydaktycznym,
- wybudowanie: woliery i mostu przez staw dla ptactwa wodnego z zimowiskiem, stawów kaskadowych dla ptaków wodnych, pawilonu dla tapira, hipopotama karłowatego i kapibary,
- wykonanie mini zoo z placem zabaw dla dzieci,
- remont alejek spacerowych, modernizację ogrodzenia, uruchomienie drugiej kasy biletowej,
- kompleksowa rozbudowa systemu informacyjnego i edukacyjnego.

Ogród Zoologiczny w Zamościu powstał w 1918 roku i jest jednym z najstarszych polskich ZOO. Ze względu na ograniczoną przestrzeń dostępną w centrum Miasta i inne uciążliwości, na początku lat 80-tych przeniesiono całe ZOO na tereny przy dworcu PKP. W tej chwili na 14,5 hektarach powierzchni eksponuje się prawie 1200 zwierząt w 176 gatunkach. Z 14 istniejących ogrodów zoologicznych w Polsce jest to jedyny ogród zlokalizowany po wschodniej stronie Wisły.

Realizacja projektu stanie się jedną z ważniejszych atrakcji przyciągających turystów. Efektem projektu będzie zwiększenie liczby zwiedzających zoo, którymi poza mieszkańcami Zamościa będą także turyści krajowi i zagraniczni. Dodatkowo po otwarciu pawilonu dydaktycznego będzie możliwa dużo bardziej efektywna praca dydaktyczno - edukacyjna ze wszystkimi placówkami dydaktycznymi i naukowymi, takimi jak szkoły, przedszkola, domy kultury

Modelowy przygraniczny ośrodek turystyki aktywnej, sportu i rekreacji

Jest to inwestycja kontynuowana w cyklu wieloletnim. Całkowity koszt 33 000 000 zł. Celem projektu jest modernizacja obiektów sportowych spełniających wymogi niezbędne do organizacji imprez sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Poprawa warunków dla rozwoju sportu z zabezpieczeniem wymogów bezpieczeństwa publicznego i ochrony środowiska, a co za tym idzie wzrost udziału dzieci i młodzieży w sporcie i turystyce. Promocja regionu zamojskiego jako obszaru atrakcyjnego pod względem infrastruktury sportowej, turystycznej i targowej oraz rozwój form aktywnego wypoczynku i wzbogacenie oferty OSiR,

Zakres rzeczowy prac obejmuje: wykonanie dokumentacji projektowo-technicznej budowy nowopowstających i modernizacji istniejących budynków, budowa zaplecza stadionu piłkarskiego, budowa budynku warsztatowo - technicznego, modernizacja hotelu i obiektów zaplecza sportowego, rozbórka „małej hali sportowej”, budowa hali sportowej wielofunkcyjnej, zagospodarowanie terenu po odkrytym basenie, (kryta pływalnia, tor speedrowerowy, boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią), wykonanie piłkarskiego boiska treningowego ze sztuczną nawierzchnią.

Całkowita realizacja tego przedsięwzięcia uzależniona jest od pozyskania środków zewnętrznych

Rozbudowa i modernizacja obiektu Gimnazjum Nr 1 dla potrzeb Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zamościu

Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zamościu jest jedyną bezpłatną w regionie placówką kształcenia dorosłych. Aktualna lokalizacja Centrum ze względów technicznych uniemożliwia realizację w pełni nowoczesnego procesu dydaktycznego. Brak pomieszczeń i załadowy charakter obiektu uniemożliwiają także poszerzenie oferty edukacyjnej. Po zrealizowaniu projektu placówka będzie posiadała nowoczesną i dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną, która pozwoli uatrakcyjnić i poszerzyć ofertę edukacyjną o nowe kierunki kształcenia.

Projekt zakłada adaptację pomieszczeń obiektu Gimnazjum nr 1 w Zamościu dla potrzeb CKU i poprawę stanu technicznego istniejącego budynku poprzez: wykonanie izolacji przeciwwilgociowych fundamentów, wymianę stropów drewnianych nad parterem i I piętrzem, wymianę wewnętrznej instalacji elektrycznej, CO, wod.-kan., wymiana 10%

pokrycia dachowego i wykonanie okresowej konserwacji pozostałego pokrycia dachowego, wymiana 70% stolarki okiennej, wykonanie nowych podłóg w pomieszczeniach na parterze i I piętrze, wykonanie gładzi i malowanie pomieszczeń, wykonanie elewacji, wykonanie odwodnienia posesji. Planowana jest również dobudowa skrzydła do istniejącego budynku szkolnego o szacunkowej powierzchni użytkowej 1397 m².

Realizacja powyższego zadania uzależniona jest od pozyskania środków zewnętrznych.

II. Zadanie inwestycyjne realizowane w 2009 r. w ramach programu „*MOJE BOISKO Orlik 2012*” przy współudziale finansowania ze środków: Ministerstwa Sportu oraz Totalizatora Sportowego i środków własnych

Koszt zadania 1 660 000 zł, termin realizacji - lata 2008 - 2009. Celem projektu jest poprawa stanu zdrowotnego uczniów poprzez stworzenie optymalnych warunków rozwoju fizycznego, zapewnienie korzystnych warunków dla realizacji programu zajęć wychowania fizycznego oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów i mieszkańców osiedla. W ramach projektu planowana jest budowa kompleksu sportowego przy SP Nr 4, w centrum jednego z większych osiedli mieszkaniowych w Zamościu. Duża liczba mieszkańców osiedla oraz dogodne połączenia komunikacyjne zapewnią pełne wykorzystanie nowo wybudowanego kompleksu.

Realizacja zadania przewiduje budowę wielofunkcyjnych boisk sportowych, w tym: boiska do piłki nożnej o nawierzchni syntetycznej, boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w koszykówkę i siatkówkę, pawilonu szatniowo - sanitarnego łącznie z przyłączami (wodociągowym, kanalizacyjnym, sanitarnym, energetycznym), oświetlenie boisk i ogrodzenie terenu.

III. Zadania inwestycyjne realizowane w 2008 r. ze środków budżetu Miasta

Rozbudowa Zamojskiego Domu Kultury w Zamościu

Koszt zadania 12 000 000 zł, termin realizacji - lata 2009 - 2010. Po dokonanej rozbudowie funkcja poszczególnych kondygnacji budynku przedstawiać się będzie następująco: piwnice (szatnie, pracownie, małe pomieszczenia magazynowe, techniczne, zapadnia fosi, sanitariaty), parter (sala widowiskowa ze sceną, sznurownia, holl wejściowy, pracownie, garderoby, bar kawowy z zapleczem, pomieszczenia biurowe i pomocnicze, garaż), piętro I (balkon sali widowiskowej, holl, kabiny, sala prób, spotkań, pracownie, pomieszczenia biurowe i pomocnicze), piętro II (pomieszczenia techniczne i strychowe).

Budowa budynku mieszkalnego 40-rodzinnego z przeznaczeniem na mieszkania komunalne w Zamościu przy ul. Lwowskiej 53

W związku z dużym zapotrzebowaniem mieszkańców Zamościa na mieszkania komunalne, zaplanowano adaptację na cele mieszkaniowe budynku biurowego po zlikwidowanym POM.

Termin realizacji obejmuje lata 2008 - 2009. Całkowity koszt inwestycji wynosi 6 350 000 zł.

Dokonano już demontażu dachu, nadbudowy poddasza użytkowego, w roku bieżącym inwestycja zostanie dokończona.

Jest to budynek czterokondygnacyjny z poddaszem użytkowym. Mieścić się będzie w nim 40 mieszkań, z tego: 16 mieszkań typu M1, 16 mieszkań typu M2 oraz 8 mieszkań M3, o całkowitej powierzchni użytkowej budynku 1 892,9 m².

Wymiana stolarki okiennej drewnianej na okna PCV obiektach oświatowych na terenie miasta Zamościa w następujących obiektach:

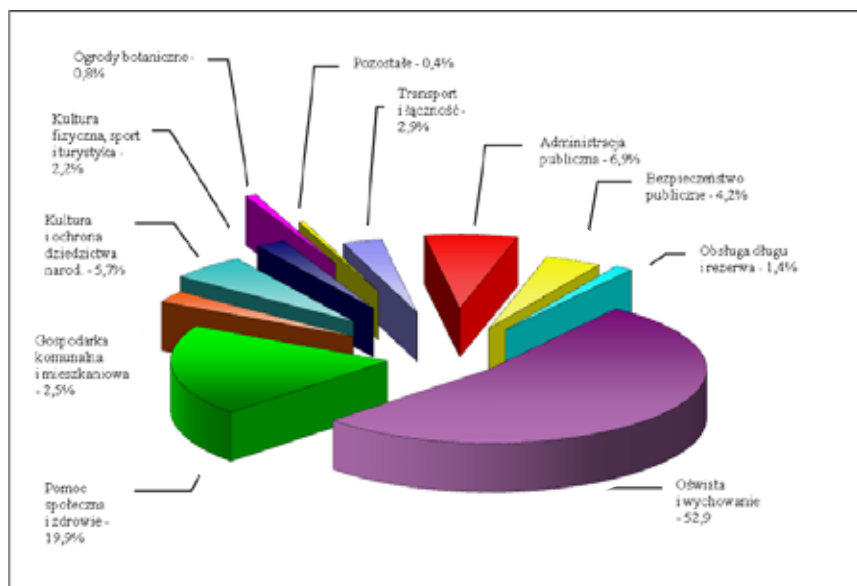
Sz. P. Nr 4 ul. Zamoyskiego 4, Sz. P. Nr 8 ul. Prusa 10, G. Nr 2 przy ul. Lwowskiej 15, G. Nr 3 przy ul. Orzeszkowej 43, G. Nr 4 przy ul. J. Zamoyskiego 4, G. Nr 5 przy ul. B. Prusa 10, P. M. Nr 9 przy ul. Oboźnej 10, Pogotowie Opiekuńcze ul. Źródlana, II LO przy ul. Partyzantów 68, III LO przy ul. Kilińskiego 15, B. M. Nr 1 przy ul. Okrzei 6 A. Całkowity koszt zadania wynosi 943 000 zł.

Wymiana pokryć dachowych z zastosowaniem papy termozgrzewalnej w obiektach oświatowych na terenie miasta Zamościa w następujących obiektach:

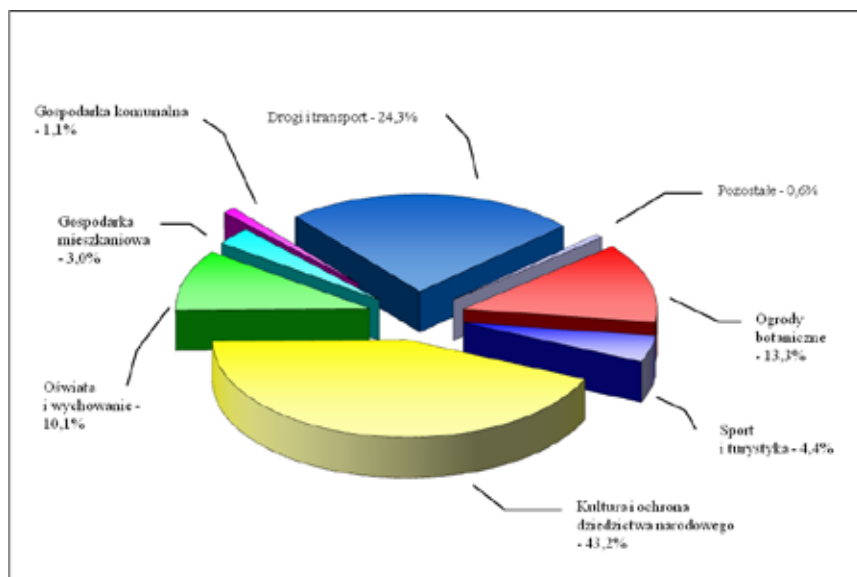

P.M. nr 5 przy ul. Peowiaków 76A, P. M. nr 7 przy ul. Asnyka 3, P. M. nr 9 przy ul. Oboźnej 10, II LO przy ul. Partyzantów 68, ZSZP nr 2 przy ul. Szczembrzeskiej 41, CKP przy ul. Szczembrzeskiej 41. Całkowity koszt zadania 240 000 zł, termin realizacji - 2009 r.

Wydatki bieżące w działach:

Wydatki na inwestycje w działach

Drogi

Według stanu na koniec 2008 roku ilość ewidencjonowanych dróg na terenie gminy miejskiej Zamość wynosi 143,8 km, w tym:

drogi krajowe - 15,4 km o powierzchni 175,8 tys. m² (w tym o nawierzchni twardej 175,8 tys. m²), drogi wojewódzkie - 6,1 km o powierzchni 49,2 tys. m² (w tym o nawierzchni twardej 49,2 tys. m²), drogi powiatowe - 48,6 km o powierzchni 348,8 tys. m² (w tym o nawierzchni twardej 336,0 m²), drogi o nawierzchni gruntowej ulepszonej 10,2 tys. m², drogi o nawierzchni gruntowej naturalnej 2,6 tys. m²;

drogi gminne - 73,7 km o powierzchni 371,1 tys. m² (w tym o nawierzchni twardej 266,4 tys. m²), drogi o nawierzchni gruntowej ulepszonej 92,5 tys. m², drogi o nawierzchni gruntowej naturalnej 12,2 tys. m², 87,6% ogólnej powierzchni dróg w mieście stanowią drogi o nawierzchni twardej, 10,8% drogi o nawierzchni ulepszonej i 1,6 % drogi gruntowe.

W roku bieżącym inwestycje drogowe realizowane są zgodnie z planem wydatków majątkowych, stanowiącym załącznik do tegorocznego budżetu. Mając na celu poprawę infrastruktury drogowej w mieście, skrócenie czasu podróży, zwiększenie komfortu jazdy, wzrost bezpieczeństwa ruchu, poprawę atrakcyjności terenów miejskich, estetyzację osiedli mieszkaniowych, opracowano „Program gospodarczy budowy i przebudowy dróg na terenie miasta Zamość w latach

2009 - 2011”. Traktowany jest priorytetowo i jest on konsekwentnie realizowany.

W 2009 roku planowane są budowy lub przebudowy odcinków ulic: ul. Botaniczna o długości 108 m; ul. Górna o długości 145 m; ul. Fornalskiej o długości 96 m; ul. Głogowa o długości 265 m; ul. Osiedlowa o długości 158 m; przebudowa ul. Majdan o długości 100 m; przebudowa ul. Młyńskiej o długości 1067 m; przebudowa ul. Lubelskiej o długości 165 m; budowa kanalizacji deszczowej w ul. Chabrowej; budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Kopernika; budowa chodnika w ul. Kochanowskiego o długości 206 m; budowa chodnika w ul. Jordana o długości 410 m.

Zadania planowane do budowy i przebudowy z udziałem środków UE (realizacja uzależniona jest od pozyskania środków zewnętrznych): budowa ul. Św. Piątka o długości 287 m; przebudowa ul. Podgrobie o długości 473 m; przebudowa ul. Królowej Jadwigi o długości 716 m; I etap: odc. ul. Akademicka - ul. Zamkowa, II etap: odcinek ul. Zamkowa do ul. Dzieci Zamojszczyzny; przebudowa ulicy Przemysłowej na długości 481 m od ulicy

Peowiaków do ul. Kilińskiego; przebudowa ul. Legionów o długości 1620 m; Przebudowa ul. Jana Pawła II o długości 1029 m.

Komunikacja

Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Zamościu świadczy usługi przewozowe osób. Obsługuje ogółem 24 regularne linie autobusowe. Łączna długość linii autobusowych wynosi łącznie 264,4 km. Średnio w ciągu jednego dnia roboczego autobusy MZK przejeżdżają 6 333 km. MZK świadczy również usługi w zakresie:

wynajmu autobusów, wynajmu powierzchni autobusów w celach reklamowych, mycia zewnętrznego wszelkich typów pojazdów samochodowych oraz podwozi w tych pojazdach, usługi stacji obsługi (naprawy i obsługi techniczne pojazdów, naprawa ogumienia, prace blacharskie i lakiernicze, naprawa układów zasilania, usługi parkowania). Wprowadzono również sprzedaż oleju napędowego dla firm i instytucji w bezobsługowej stacji paliw znajdującej się na terenie firmy.

Stan taboru wynosi 48 autobusów, w tym 16 autobusów zasilanych sprężonym gazem ziemnym CNG (w I kw. br. zostaną zakupione jeszcze 2 autobusy zasilane gazem). W roku 2008 zakupiono 4 używane autobusy niskopodłogowe MAN NL 202, w roku bieżącym zostanie zakupionych jeszcze 6 takich autobusów, które zastąpią stare, wysłużone i wyeksploatowane autobusy marki Jelcz.

W tegorocznym budżecie zaplanowana jest dopłata do bezpłatnych i ulgowych przejazdów autobusami osób uprawnionych w wysokości 3 800 000 zł.

Wodociągi

Na inwestycje w 2009 roku Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Zamościu przeznaczy ponad 7 mln. zł. Nakłady na inwestycje w całości finansowane będą ze środków własnych Spółki. Głównymi kierunkami inwestowania będzie budowa i modernizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Do najważniejszych działań i przedsięwzięć społeczno-gospodarczych na 2009 rok, na których koncentrować się będzie działalność PGK Sp. z o.o. w Zamościu należy zaliczyć: w zakresie urządzeń wodociągowych - wymiana wodociągu i przyłączy w ulicach: Krucza, Janowicka, Jordana, Młyńska, os. Zamoyskiego, budowa wodociągu w ulicach: Przemysłowa, Rydla, Drzymały, Lipska - Skokówka, Lwowska, Kresowa; w zakresie urządzeń kanalizacyjnych - modernizacja kanału sanitarnego w ulicy Szczepieskiej, modernizacja pompowni przy ulicy Królowej Jadwigi - kolektor tłoczny, modernizacja zagęszczacza grawitacyjnego osadu, renowacja pompowni głównej - konstrukcji żelbetonowych, modernizacja układu napowietrzania w reaktorze biologicznym; w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi - opracowanie dokumentacji prawnej, technicznej i środowiskowej na budowę Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu, w tym udział w procedurze konkursowej o dofinansowanie, dostosowanie potencjału technicznego i organizacyjnego do odpowiedniego zagospodarowania odpadów komunalnych w tym: zakup nowych śmieciarek i samochodów do selektywnej zbiórki odpadów.

Realizacja planowanych inwestycji ma pomóc zabezpieczyć utrzymanie stanu technicznego infrastruktury na poziomie gwarantującym ciągłość dostaw wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, realizację planowanego zakresu usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz odpowiednią gospodarkę odpadami komunalnymi.

Kanalizacja deszczowa

Jednym ze składników infrastruktury technicznej w mieście jest sieć kanalizacji deszczowej. Rozwój budownictwa jednorodzinnego, budowa dróg i placów oraz występujące w ostatnich latach duże opady atmosferyczne, podniesienie poziomu wód gruntowych a także liczne zgłoszenia o zalewaniu posesji spowodowały konieczność przystąpienia do kompleksowego rozwiązania problemu budowy sieci odwadniającej w ulicach i osiedlach miasta. Z głównych ulic kanalizacji deszczowej nie posiadają: ul. Peowiaków oraz osiedle wielorodzinne Planty, ul. Lwowska, ul. Kilińskiego w części przemysłowej, ul. Lubelska. Uciążliwy jest brak kanalizacji deszczowej na osiedlach domów jednorodzinnych, a szczególnie os. Powiatowa - Szwedzka, os. Rataja, część osiedla Św. Piątka

oraz na osiedlu przy ul. Lwowska - Krasnobrodzka.

Aktualnie realizowana będzie sieć kanalizacji deszczowej w ul. Berlinga i Obrońców Pokoju.

Gospodarka nieruchomościami

Gospodarka nieruchomościami, leży w gestii Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, odbywa się między innymi poprzez sprzedaż nieruchomości, dzierżawę, oddawanie w użytkowania wieczyste oraz trwały zarząd, jak również użyczenie. Wydział zajmuje się ponadto nazewnictwem ulic, rond i placów, nadawaniem nieruchomościom numerów porządkowych i wydawaniem decyzji zatwierdzających projekty podziału nieruchomości.

Zadania państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej, w ramach prac Urzędu,

realizuje Grodzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, poprzez prowadzenie ewidencji gruntów i budynków (wydawanie wypisów i wrysów) oraz mapy zasadniczej, prowadzenie miejskich baz

danych wchodzących w skład krajowego systemu informacji o terenie oraz opiniowanie bezkolizyjności projektowanych sieci uzbrojenia terenu z istniejącymi.

W 2009 r. na powyższe zadania przeznaczono kwotę 764 100 zł. Znaczna część tej sumy zostanie przeznaczona, w ramach wydatków inwestycyjnych, na wypłatę odszkodowań za grunty przejęte przez Miasto Zamość, z mocy prawa, pod drogi publiczne oraz wykup terenów w celu odtworzenia gminnego zasobu nieruchomości. Pozostała kwota stanowi wydatki bieżące, tj. między innymi związane z przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do sprzedaży nieruchomości (dokumentacja geodezyjna, operaty szacunkowe).

Ochrona środowiska

Zaplanowane w ramach Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska środki na 2009 r. przeznacza się m.in. na: zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych typu „słup ogłoszeniowy”, monitoring zanieczyszczenia powietrza, gleby, poziomu hałasu, likwidację dzikich wysypisk, konserwację rowów melioracyjnych w kompleksie leśnym na osiedlu Zamczysko, realizację programu usuwania wyrobów azbestowych, prowadzenie gospodarki leśnej w lasach, utrzymanie terenów nieużytkowanych, utrzymanie terenów zieleni osiedlowej, bulwarów wzdłuż rzeki Łabuńki i trawników wzdłuż rzeki Topornicy, utrzymanie placu zabaw przy ulicy Kamiennej i Polnej, terenu zadrzewionego przy ulicy Szczepiebrzeskiej i Królowej Jadwigi, zagospodarowanie terenów przy ulicy Olchowej, gospodarkę drzewostanem na terenach cmentarzy wojennych, opracowanie koncepcji przebudowy systemu wodnego przy rewitalizacji Zachodniego Zespołu Fortyfikacji Miasta, urządzenie terenów zieleni wraz z małą architekturą wzdłuż ciągu pieszo-rowerowego przy rz. Łabuńce na odcinku od ulicy Lipskiej do ul. Weteranów, organizację akcji porządkowych pn. „Zadbaj o swoje miasto” i „Sprzątanie świata”, zakup nagród rzeczowych dla laureatów konkursów z zakresu ekologii, ochrony środowiska itp.

Gospodarka komunalna

Utrzymanie zieleni - W 2009 roku prowadzone będą prace na pow. 70,9 ha obejmujące Park Miejski, Planty, bulwary na odcinku od ul. Okrzei do ul. Weteranów, zielen osiedlową, place zabaw, skate park, zielen w Zespole Staromiejskim oraz rabaty kwiatowe, skwery.

Zakres prac polegać będzie na pielęgnacji istniejącej zieleni niskiej i wysokiej, nasadzeniach kwiatów w donicach na rabatach, wieżach kwiatowych. Zakupione zostaną urządzenia małej architektury (kosze, ławki i donice). Prowadzone będą również prace dotyczące konserwacji ławek, koszy oraz urządzeń regulujących dopływ wody oraz urządzeń zabawowych. Na bieżąco utrzymywany będzie właściwy stan sanitarno-higieniczny poszczególnych terenów.

Kontynuowane będą prace związane z zagospodarowaniem terenów wzdłuż rzeki Łabuńki na odcinku od ul. Lipskiej do ul. Weteranów na których przewidziano budowę trzech boisk sportowych (do tenisa, siatkówki i kosza), zakończenie II etapu budowy ciągu pieszo-rowerowego oraz urządzenie zieleni wraz z małą architekturą.

W roku 2009 planowane jest urządzenie terenu sportowo-rekreacyjnego na os. Powiatowa przy ul. Kalinowej.

Lasy - Na terenie miasta Zamościa w roku bieżącym prowadzona będzie gospodarka leśna w lasach komunalnych przy ul. Źródlanej i Dzieci Zamojszczyzny o łącznej powierzchni 91,6 ha. Prace będą wykonywane zgodnie z uproszczonym planem zagospodarowania lasu w zakresie urządzania, ochrony, utrzymywania, pozyskiwania drewna, a także sprzedaży pozyskanego drewna oraz wykonywanie zabiegów ochronnych.

Oczyszczanie miasta - Zgodnie z planowanymi środkami finansowymi na 2009 r., prowadzone będą prace w zakresie oczyszczania terenów stanowiących własność miasta o powierzchni 61,3 ha. Prace będą obejmowały: oczyszczanie placów, parkingów, schodów, opróżnianie koszy ulicznych wraz z wywozem odpadów na wysypisko w Dębowcu. Ponadto będą prowadzone prace remontowo - konserwacyjne szaleatów miejskich przy ul. Partyzantów, Kr. Jadwigi, Reja celem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego. Przewiduje się w okresie letnim ustawienie 3, 4 sztuk kabin sanitarnych tj. na parkingu przy ul. Piłsudskiego, Drodze Męczenników Rotundy.

Cmentarze - Na terenie miasta Zamościa znajdują się cmentarze i Miejsca Pamięci Narodowej o ogólnej powierzchni 6,0 ha, wpisane do rejestrów zabytków. Zakres prac przewidziany na rok 2009 będzie obejmował bieżące utrzymanie obiektów oraz prace remontowo - konserwatorskie. W ramach bieżącego utrzymania prowadzone będą czynności związane z pielęgnacją trawników, utrzymaniem elementów nagrobkowych, pomników, dróg, ścieżek, alejek, pełnienie dozoru Rotundy. Wykonane i ustawione zostaną tablice na cmentarzu wojennym Rotunda i kwaterze przy ul. Peowiaków w Zamościu. Kontynuowane będą prace dot. remontu schodów budynku oraz alei głównej na cmentarzu wojennym Rotunda.

Gospodarka mieszkaniowa

W 2009 r. zaplanowane są następujące remonty zasobów komunalnych, administrowanych przez Zakład Gospodarki Lokalowej w Zamościu Spółka z o.o.

I. Starówka

Wymiana instalacji wew. wod.-kan., CO, gazowej - Blok XIX - II etap. Wymiana stolarki okiennej + dokumentacja: ul. Grecka 2 (ul. Grecka - ul. Staszica), ul. Bazylińska 34, BLOK XX. Malowanie klatek schodowych, bram i sieni: ul. Rynek Wielki 1, 5, 7, 9, ul. Staszica 27 - 39. Wymiana inst. w piwnicy ul. Staszica 25. Wykonanie wentylacji piwnicy przy ul. Pereca 6, wzmocnienie konstrukcji ściany szczytowej przy ul. Żeromskiego 26.

II. Pozostałe zasoby mieszkaniowe i budynki peryferyjne

Remont elewacji, wymiana okien, wykonanie dokumentacji przy ul. Partyzantów 5, ocieplenie budynków przy ul. Grunwaldzka 4 - 44, wymiana pokrycia dachu ul. Prusa 2. Wartość zaplanowanych w 2009 roku zadań wynosi 2 200 000 zł. w tym: budżet Miasta - 1 000 000 zł.; ZGL - 1 200 000 zł.

W zakresie Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zamościu realizowanego przy wsparciu budżetu miasta planuje się zakończenie budowy osiedla mieszkaniowego na osiedlu Zamczysko z oddaniem do użytku bloku mieszkalnego o 45 mieszkaniach. Zakłada się rozpoczęcie budowy nowego osiedla mieszkaniowego przy ulicy Chłodnej na terenach po byłej bazie Zarządu Dróg i Mostów. Przewiduje się również przygotowanie spraw formalno-prawnych tj. przejęcia gruntów przez TBS oraz opracowanie zagospodarowania terenów z możliwością budowy bloków mieszkalnych od 2010 roku.

Finansowanie budowy mieszkań odbywa się ze środków kredytu Banku Gospodarstwa Krajowego (70% wartości), budżetu miasta oraz wkładu przyszłych mieszkańców (30%). Należy zaznaczyć, że mieszkania uzyskane w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego przeznaczone są dla osób średnio zarabiających.

Ochrona zdrowia

Środki finansowe zaplanowane w budżecie na zadania z zakresu ochrony zdrowia, zostaną wydatkowane w szczególności na realizację programów zdrowotnych, w tym programu szczepień przeciwko rakowi szyjki macicy.

Istotną grupę wydatków stanowią środki zaplanowane na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach tych programów finansowana jest działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej, która koncentruje się na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na 2009 rok przewiduje się także realizację programów zwiększających dostępność do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym wsparcie działalności klubów abstynenta, organizację obozów terapeutycznych. Najszerszą kategorię stanowią zadania adresowane do dzieci i młodzieży. Do tej grupy zaliczyć należy wsparcie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych, realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych programów alternatywnych wobec uzależnień, organizację wypoczynku letniego oraz wsparcie realizacji szkolnych programów profilaktyki.

Zaplanowano także kontynuację działalności punktu informacyjno - konsultacyjnego z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Do ważnych projektów, które przewidziano do realizacji w bieżącym roku należy zaliczyć udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, w tym kampanii *Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne* oraz realizację badań ankietowych wśród młodzieży. Dużym przedsięwzięciem finansowanym w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie *budowa ciągu pieszo-rowerowego wraz z oświetleniem terenu wzdłuż rzeki Łabuńki na odcinku od ul. Weteranów do ul. Lipskiej w Zamościu wraz z budową boisk sportowych do: siatkówki, koszykówki i tenisa.*

Oświata i wychowanie

W budżecie Miasta na 2009 r. zaplanowano na zamojską oświatę 123 252 297 zł (tj. 31,9% wydatków Miasta ogółem). W ramach planowanych środków ponad 19 000 000 zł przeznaczone zostanie na dotacje do szkół i placówek niepublicznych, a ponad 16 000 000 zł. na inwestycje.

Nauką i wychowaniem objętych jest 19 971 uczniów i wychowanków. Działalnością 14 przedszkoli i jednego oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej objętych jest 1 740 wychowanków. Do szkół publicznych i niepublicznych uczęszcza: do 10 szkół podstawowych - 3 897 uczniów, do 10 gimnazjów - 2 754 uczniów, do 7 liceów ogólnokształcących - 4 125 uczniów, do 7 zasadniczych szkół zawodowych - 1 007 uczniów, do 10 techników - 2 677 uczniów, do 4 liceów profilowanych - 609 uczniów, do 2 techników uzupełniających - 79 uczniów, do 4 szkół policealnych dla młodzieży - 227 uczniów, do 22 szkół dla dorosłych - 2 587 zł, do 5 szkół i placówek specjalnych - 269 uczniów.

Dodatkowo z inicjatywy samorządu w roku 2009 realizowane będą zadania w zakresie edukacji: rozszerzenie formuły nauki powszechnego pływania na wychowanków przedszkoli; kontynuowanie nauki drugiego języka obcego w gimnazjach; wprowadzenie dodatkowych zajęć z matematyki dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych; realizowanie stypendiów socjalnych, za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe; kontynuowanie nagradzania przez prezydenta laureatów konkursów i olimpiad przedmiotowych;

kontynuowanie doposażania szkół w pracownię językowe i tablice interaktywne oraz wymiany sprzętu w przedszkolach; kontynuowanie podwyższania standardu burs Nr 1 i 2 poprzez doposażenie w sprzęt i poprawę estetyki obiektów.

Edukacyjna opieka wychowawcza

Ta część wydatków związana jest z zapewnieniem opieki i wychowania uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, prowadzeniem zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, kształtowaniem umiejętności spędzania czasu wolnego, poczucia własnej tożsamości, przygotowaniu do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz pomoc finansową dla uczniów (stypendia). W roku 2009 zaplanowano na ten cel wydatki w wysokości 8 800 000 zł.

Do świetlic szkolnych uczęszcza 820 uczniów. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna przyjęła w ub. r. 1641 dzieci i młodzieży z różnymi problemami zdrowotnymi i wychowawczymi udzielając 1080 porad psychologicznych, 1099 pedagogicznych i 340 logopedycznych. SOSW zapewnia opiekę dla 31 wychowanków a niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy dla 52 dzieci. W bursach Nr 1 i Nr 2 przebywa 412 uczniów.

W Integracyjnym Ośrodku dla Dzieci i Młodzieży przy Parafii Św. Michała Archaniola, do których uczęszcza 756 uczestników, prowadzone są różne formy zajęć. W okresie lata działa sezonowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe. W budżecie zaplanowano również środki na różne formy pomocy finansowej dla dzieci i młodzieży (stypendia socjalne i za wyniki w nauce oraz osiągnięcia sportowe).

Na terenie Miasta funkcjonuje również Młodzieżowy Dom Kultury im. Kornela Makuszyńskiego. Jest to placówka wychowania pozaszkolnego zajmująca się głównie edukacją nieformalną o charakterze artystycznym i kulturoznawczym. Główne kierunki rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży realizowane są przez: edukację artystyczną, kulturalną, regionalną, europejską, zespoły artystyczne, wolontariat, rekreację i turystykę, udział w akcjach i kampaniach społecznych, edukację obywatelską i wspieranie samorządności, oraz organizację cyklicznych ekspozycji w Galerii MDK.

Kultura

W budżecie zabezpieczone zostały środki finansowe przeznaczone na działalność statutową samorządowych instytucji kultury. Są to:

1. Muzeum Zamojskie, w strukturze którego funkcjonuje Muzeum Barwy i Oręża „Arsenal”,
2. Biuro Wystaw Artystycznych - Galeria Zamojska,
3. Książnica Zamojska im. S. K. Zamoyskiego z 6 filiami i 2 punktami bibliotecznymi,
4. Zamojski Domu Kultury,
5. Orkiestra Symfoniczna im. Karola Namysłowskiego w Zamościu,
6. Kino „Stylowy”.

Podstawowym celem działalności tych instytucji jest rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców oraz wychodzenie naprzeciw zapotrzebowaniom wzrastającego ruchu turystycznego. Instytucje realizują program działań kulturalnych ukierunkowanych na upowszechnianie i promocję dziedzictwa kulturowego regionu. Na ich funkcjonowanie w budżecie miasta na 2009 r. zaplanowana została kwota 8 200 000 zł.

Działalność instytucji wspierana jest przez funkcjonujące na terenie miasta organizacje pozarządowe: stowarzyszenia społeczno-kulturalne i fundacje. Na realizację ich inicjatyw twórczych zaplanowano kwotę 206 200 złotych, która rozdysponowana zostanie na podstawie ogłoszonego otwartego konkursu ofert.

Ponadto w budżecie miasta uwzględniono środki finansowe przeznaczone na nagrody indywidualne w wysokości 30 000 zł, przyznawane za szczególne osiągnięcia w sferze twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz stypendia twórcze w kwocie 12 000 zł na realizację programów stypendialnych.

Bezpośrednio z budżetu miasta współfinansowane będą prestiżowe wydarzenia kulturalne, których realizacja kształtuje pozytywny wizerunek Zamościa na arenie międzynarodowej. Są to: Festiwal Kultury Włoskiej „Arte, CULTURA, Musica e...” oraz Zamojski Festiwal Kultury im. Marka Grechuty.

Turystyka i promocja

Zamość, miasto o niepowtarzalnych walorach architektury i bogatej historii, wpisane w 1992 roku na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO, chętnie odwiedzane przez turystów krajowych i zagranicznych, kontynuować będzie w 2009 roku działania zmierzające do wzmocnienia marki „Miasta Idealnego”. Służyć temu będzie stworzenie długofalowej „Strategii

Promocji Marki Miasta Zamość”, zgodnie z przyjętym przez Radę Miasta „Programem Promocji i Współpracy z Zagranicą na 2009 rok”.

Wydatki skierowane będą m.in. na obecność miasta na krajowych i zagranicznych targach turystycznych, nowoczesne prowadzenie strony www.zamosc.pl - kompendium wiedzy i informacji o mieście, rozszerzanie oferty wydawniczej o kolejne pozycje w różnych wersjach językowych.

W ramach ogłaszanych konkursów dofinansowania otrzymają stowarzyszenia na zadania

z zakresu organizacji imprez turystyki kwalifikowanej. Wydatki przewidziano również na realizację projektu Promocja Produktu Turystycznego „Zamość i Roztocze”, w ramach którego wytyczony i oznaczony zostanie „Szlak Ordynacji Zamojskiej”, wraz z wydaniem materiałów reklamowych o szlaku i zorganizowaniem imprez promocyjnych związanych z prezentacją regionalnych produktów turystycznych. Część środków w wysokości - 72.000 zł przeznaczona zostanie na opłacenie składek członkowskich do krajowych i międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń.

Rok 2009 to także jubileusz 20-lecia współpracy partnerskiej pomiędzy Zamościem a Schwäbisch Hall. Część środków wydatkowana zostanie na organizację obchodów jubileuszu, jak też i na inicjatywy podejmowane z pozostałymi miastami partnerskimi i zagranicą.

Kultura fizyczna i sport

Działania w zakresie kultury fizycznej w mieście Zamość skupiają się na stwarzaniu warunków do uczestnictwa w kulturze fizycznej jak największej liczbie osób. Podstawowe obszary działania to: promocja sportu, organizacja szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych, organizacja obozów sportowych, przygotowanie i udział najlepszych zawodników w imprezach rangi: wojewódzkiej, międzywojewódzkiej, ogólnopol-

skiej i międzynarodowej. Doposażenie w sprzęt sportowy, organizacja przedsięwzięć dotyczących sportu dla wszystkich ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży nieprzystosowanej, osób w starszym wieku oraz środowisk o niskim statusie materialnym, utrzymanie i rozbudowa obiektów sportowych.

Środki finansowe z budżetu Miasta przeznaczone na tą działalność kierowane są do Ośrodka Sportu i Rekreacji i do stowarzyszeń kultury fizycznej w formie dotacji. Przeznaczone są bezpośrednio przez miasto na powszechną naukę pływania dla dzieci nauczania początkowego i przedszkoli. Efektem konsekwentnej realizacji założeń jest wysoka pozycja miasta w Ogólnopolskim Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży. W ciągu ostatnich lat miasto w kategorii miast do 80 tysięcy mieszkańców plasowało się na trzecim miejscu w Polsce.

Oferta programowa obejmuje zarówno sport wyczynowy postawiony w niektórych dyscyplinach na bardzo wysokim poziomie oraz sport powszechny, masowy wykorzystujący umiejętności nabyte przez dzieci na lekcjach wychowania fizycznego.

Najważniejsze zrealizowane zadania to utrzymanie stanu posiadania stowarzyszeń kultury fizycznej. W ostatnim okresie nie zostało zlikwidowane żadne stowarzyszenie. Stowarzyszenia Kultury Fizycznej to największe tego typu przedstawicielstwo społeczne w mieście. Realizacji programu powszechnej nauki pływania dla dzieci ze szkół podstawowych i przedszkoli połączone ze szkoleniami instruktorów nauki pływania oraz nauczycieli nauczania początkowego w zakresie podstaw prowadzenia zajęć korygujących wady postawy u dzieci. Program traktowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki jako wzorcowy w skali całego kraju.

Wysoka pozycja miasta i klubów sportowych w organizowanym przez Ministerstwo Sportu i Turystyki Ogólnopolskim Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży.

Wzrastające zainteresowanie uczestnictwem w imprezach sportowych. Imprezy sportowe dla dzieci i młodzieży o ustalonej randze i renomie m.in.: Międzynarodowy Festiwal Sportu Dzieci i Młodzieży gdzie liczba uczestników przekracza jednorazowo 2 000 z krajów Europy Zachodniej i Wschodniej, Czwartki Lekkoatletyczne, Bieg Pokoju im. Pamięci Dzieci Zamojsz-

czynny, Grand Prix Polski w Pływaniu, Mistrzostwa Polski w różnych dyscyplinach sportu, Igrzyska Młodzieży Szkolnej, imprezy rodzinne i dla osób niepełnosprawnych.

Wprowadzono do budżetu Miasta Zamość dodatkowe źródła finansowania kultury fizycznej. Rada Miejska w Zamościu podjęła dwie Uchwały dotyczące finansowania sportu kwalifikowanego oraz przyznawania stypendiów sportowych. Ich realizacja rozpocznie się w roku 2009.

Pomoc społeczna

Kwotę ponad 34 000 000 zł, stanowiącą 8,9 % łącznych wydatków budżetu Miasta na 2009 rok przeznaczono na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Z powyższej kwoty około 4 800 000 zł przeznaczono na dodatki mieszkaniowe przysługujące mieszkańcom miasta o niskich dochodach. Środki w kwocie ok. 27 045 000 zł przeznaczone są na zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu. Z budżetu MCPR na 2009 rok największą grupę wydatków, stanowią świadczenia rodzinne, zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na wypłatę zasiłków stałych i okresowych dla mieszkańców miasta o niskich dochodach zaplanowano kwotę ok. 2 950 000 zł. Na realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia” przeznaczono kwotę 1 349 000 zł, w ramach której opłacane są posiłki dla 861 dzieci w szkołach, żłobku i przedszkolach, a także posiłki w Kuchni Społecznej dla 200 osób. Wypłacane są też zasiłki celowe na zakup żywności dla około 728 rodzin. Na wypłatę zasiłków celowych na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb bytowych, w tym zakup opału przeznacza się kwotę 357 000 zł. Osobom chorym, samotnym, starszym i niepełnosprawnym, wymagającym opieki w miejscu zamieszkania, zapewniane są usługi opiekuńcze dla około 187 osób.

Z budżetu wypłacana będzie także pomoc pieniężna dla 35 rodzin zastępczych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania przebywających w nich 53 dzieci. Na dofinansowanie pobytu 33 mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów przeznaczona jest kwota blisko 720 000 zł. Na funkcjonowanie jednostek podległych MCPR realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, tj. Domu Dziecka, Rodzinnego Domu Dziecka, Pogotowia Opiekuńczego, Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego, Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z hostelem, w budżecie zaplanowano kwotę ok. 2 653 000 zł.

Dotacje dla podmiotów realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej wynoszą około 1 405 000 zł i przeznaczone są m.in. na prowadzenie: Domu Pomocy Społecznej dla 52 mieszkanek, 8 świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla 203 dzieci, Schroniska dla bezdomnych mężczyzn - 24 miejsca, Punktu wydawania żywności, Klubu Integracji Społecznej.

Bezpieczeństwo publiczne

Władze samorządowe bardzo dbają o stan bezpieczeństwa mieszkańców, choć zadanie to formalnie leży w kompetencjach państwa. Największe wydatki miasta ponoszone na ten cel związane są z utrzymaniem Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

w Zamościu. Miasto otrzymuje z budżetu państwa dotację specjalną na bieżące utrzymanie i funkcjonowanie Komendy. Dodatkowo z budżetu miasta zaplanowana jest kwota 20 000 zł na rozbudowę radiowego systemu włączania syren dla potrzeb ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach - zakup syreny ESA 3000.

Strażacy z Zamościa jeżdżą od kilku dni nowym, w pełni wyposażonym, ciężkim samochodem ratowniczo-gaśniczym wartym blisko 800 000 złotych. Nowa SCANIA posiada na wyposażeniu sprzęt pożarniczy i specjalistyczny umożliwiający prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych na terenie powiatu zamojskiego w różnych warunkach. Samochód ma napęd terenowy oraz funkcję do ograniczania stref skażeń, zbiornik wodny o pojemności 5 tysięcy litrów, autopompę dwuzakresową, działko wodno-pianowe oraz urządzenie szybkiego natarcia ze zwijadłem o napędzie elektrycznym.

Jego zakup możliwy był dzięki dotacjom uzyskanym z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW. Również samorządy partycypowały w kosztach zakupu samochodu, m.in. Urząd Miasta Zamość przekazał 90 000 zł na ten cel. Uroczysta ceremonia przekazania samochodu z udziałem władz samorządowych odbędzie się na początku marca.

Również w roku bieżącym przewidziany jest remont świetlicy Komendy Miejskiej Policji w Zamościu - koszt wyniesie 25 000 zł.

Działania powyższych służb wspiera Straż Miejska, mieszkańcy i turyści mogą na nich liczyć. Pracownicy Straży (19 mundurowych, 3 osoby niepełnosprawne obsługujące monitoring oraz 3 pracowników cywilnych) strzegą porządku i spokoju w miejscach publicznych, kontrolują ruch drogowy, sprawdzają utrzymanie posesji prywatnych (umowy na wywóz nieczystości, przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, nadzór nad zwierzętami).

Mieszkańcy mogą oczekiwać wsparcia, szczególnie w zakresie ochrony ruchu turystycznego, kontroli podwórek na starówce, ochrony osób niepełnosprawnych. Pod szczególnym nadzo-

rem znajdują się szkoły, bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, ochrona terenów szkół oraz przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród młodych ludzi.

Administracja i promocja miasta

Na utrzymanie Rady Miejskiej w Zamościu w 2009 r. zaplanowano wydatki w wysokości 365 033 zł. Wydatki obejmują koszty obsługi 23 radnych, którzy pracują w 8 komisjach Rady Miejskiej, tj.: Budżetu, Infrastruktury i Mienia Komunalnego; Rodziny, Opieki Społecznej i Zdrowia; Samorządu i Porządku Publicznego; Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji Miasta; Rewizyjnej oraz podejmują uchwały na sesjach, rozstrzygając we wszystkich sprawach publicznych, mając na celu zaspokajanie potrzeb zbiorowych mieszkańców miasta Zamościa. Radni utrzymują stałą więź z wyborcami poprzez uczestnictwo w osiedlowych zebraniach mieszkańców organizowanych przez zarządy osiedli.

Na funkcjonowanie zarządów osiedli zaplanowano 66 700 zł Zarządy osiedli, jako organy wykonawcze samorządu mieszkańców, organizują mieszkańców w celu rozwiązywania problemów osiedla i realizacji statutowych zadań.

Do nowo wyremontowanych pomieszczeń oficyny Ratusza powróciły kasy podatkowe oraz obsługa dowodów osobistych i meldunków. Pomieszczenia te spełniają standardy unijne, są m.in. przystosowane do obsługi interesantów niepełnosprawnych. Tam także urzęduje teraz Miejski Rzecznik Konsumentów, który zapewnia bezpłatne poradnictwo i informację prawną w zakresie ochrony konsumentów.

Kapitałny remont kosztował ok. 2 750 000 zł. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową oraz stropy, nadbudowano poddasze i wymieniono więźbę dachową, odgruzowano i wyremontowano piwnice, wykonano system wentylacji. Intencją remontu było poprawienie komfortu interesantów, którzy załatwiają tu wiele spraw, m.in. płacą podatki, wymieniają dowody osobiste.

Na promocje jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano środki w wysokości 1 700 000 zł. W zakresie tym zadania będą realizowane przez 4 wydziały UM Zamość:

Wydział Promocji Kultury i Spraw Społecznych - w ramach kwoty 671 500 zł planuje stworzenie długofalowej strategii promocyjnej miasta Zamość. W związku z tym zamierza pozyskać z Unii Europejskiej środki na realizację programu Strategia Promocji Miasta. Również w ramach zaplanowanej kwoty zostaną sfinansowane: zakupy materiałów reklamowo-promocyjnych, albumów, folderów, map, przewodników, materiałów i serwisów fotograficznych, zakup usług - w tym m.in. materiałów reklamowo-promocyjnych w różnych wersjach językowych, kampania promocyjna przed sezonem turystycznym obejmująca największe miasta Polski zapraszająca do odwiedzania Zamościa, obecność miasta w mediach lokalnych i ogólnopolskich, oraz utrzymywanie kontaktów z miastami partnerskimi.

Wydział Edukacji i Sportu - w ramach kwoty 67 500 zł będzie promował miasto poprzez organizację imprez sportowych, zakup materiałów promocyjnych oraz strojów sportowych z logo miasta.

Biuro Zarządzania Funduszami Zewnętrznymi - z kwoty 965 000 zł, planuje realizację dwóch projektów promocyjnych: Projekt „Strefa Zamość - rozwój gospodarczy miasta na bazie inwestorów zewnętrznych” i „Projekt współpracy kulturalnej Miasta Zamość z państwami EOG”. Również pewne środki zostaną przeznaczone na zakup usług obejmujących tłumaczenia i inne działania promocyjne związane z realizowanymi działaniami.

Wydział Rozwoju Gospodarczego - na promocję gospodarczą realizowanych zadań zaplanowano na rok 2009 - 30 000 zł.